

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiececane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.]

Sinodul arhidiececan.

Vorbirea de deschidere

a Escelenței Sale Înaltpreasântitului Domn
Archiepiscop și Metropolit Ioan Metianu.

Christos a înviat!

Domnilor Deputați!

Simțesc mare mângăere de câte-ori am fericirea a vă vedé întruniți în acest sinod arhidiececan, domnilor deputați, pentru a conlucra la dezvoltarea și întărirea salutarelor noastre așezăminte bisericesti, și prin acesta la promovarea binelui și fericirii clerului și poporului nostru. Deci, vă salut cordial și la acesta ocaziune, rugând și aici pe bunul Dumnezeu, să ne lumineze și să ne îndrepteze numai la cele ce sunt spre preamărirea Lui și spre folosul nostru sufletesc și trupesc.

Din rapórtele consistoriului vă veți informa mai de aprópe domnilor despre starea și mersul afacerilor noastre bisericesti, școlare și epitropești din anul espirat. Veți afla, că în unele părți ale arhidiececanei noastre s'au zidit mai multe biserici și școle noue, și s'au re-roit aitele vechi, făcându-se și daruri frumoase pentru susținerea acelor. S'au înființat mai multe reuniuni, chiar și de femei evlavioase, cu scopuri filantropice. Dar de altă parte, tot din acele rapórte veți mai afla și aceea, că în anul trecut biserica, dar mai ales școlile noastre au întâmpinat și unele cercări îngrijtore, cari pretind tot mai mare îngrijire și mai mari sacrificii din partea noastră a tuturor.

Nu veți afla însă din acele rapórte, domnilor, un simptom trist ce l'am observat eu, și care după mine este tot atât de dăunos ca și cercările mai na-ante atinse. Un simptom, a cărui amintire va displăce unora, pe care însă de l'ași retăcéc, ași păcătui greu înaintea lui Dzeu și a posterității. Un simptom, pe care mai ales noi cei întruniți în acest sinod avem datorința sfântă a l'combate și delătura, până nu va fi prea târziu. Înțeleg simptomul slăbirii zelului în cercetarea mai regulată a bisericei din partea unor intelgenți, și încă chiar și dintré aceia, cari stau în serviciul bisericeii și al școlei, și trăiesc așa zicând de la biserică.

Nu voesc a zice, domnilor, că cei ce nu cercetéză mai regulat biserica n'ar cultiva simțul religios în internul lor, și n'ar fi tot așa de buni creștini ca și cei ce o cercetéză regulat. Ci voiesc a zice, eă atât interesul cel mare al bisericeii și al poporului, cât și al dînșilor ar fi, să și manifesteze acel simț religios și prin mai regulată cercetare a bisericeii, chiar și din motivul, că din lipsirea intelgenței de la biserică poporul deduce desconsiderarea bisericeii, la care el ține cu atâta tărie, cum și lăpădarea intelgenței de popor, pe când prin cercetarea mai regulată a bisericeii intelgența se apropie tot mai mult de popor, având cea mai potrivită ocaziune de a conveni mai adese-ori cu poporul, ear' prin asemenea conveniri se întărește tot mai mult legătura dragostei creștinești între intelgența și popor, și în fine se dă și exemplu bun, cum aștăptă poporul de la fruntașii sei.

Póte că vor fi unii, cari vor privi acesta de un lucru neînsemnat. Noi

însé, ca fruntași și aleși ai bisericeii celei vie, având în vedere că pe noi numai biserica străbună ne póte adăpostí contra curentelor periculoase, se nu uităm, domnilor, ceea-ce susținem cu mândrie, că dacă biserica străbună a fost pururea înger păzitoriu al fericíților nostri părinți dealungul secolilor furtunoși, motivul fu, că acei fericíți părinți țineau cu totă tăria la ea, că ei nu numai o cercetau fórte regulat, dar' mai și cântau și ceteau din psalmi, din scrierile apostolilor și profeților, ear' alții mai inteligenți și mai zeloși țineau și vorbiri evlavioase cătră popor. De-aseenea se nu uităm, domnilor, că atunci când unii ori alții prin vre-o întâmplare se înstrăinau de la biserică, se instrăina și îngerul păzitoriu de ei. Și în fine se nu uităm, că tot ceea sfântă biserică este și pentru noi, precum și pentru urmașii nostri, același înger păzitoriu, care fu pentru fericíții nostri părinți, însă numai până atunci, până când și noi vom ținé la ea cu totă tăria; ear' când noi am nesocotit-o, atunci și ea ne va părăsi pe noi, ceea-ce ar avé cele mai triste urmări pentru noi și urmașii nostri.

Pentru a ne convinge mai bine despre acele umări triste provenitóre din aeregulată cercetare a bisericeii, se nu mergem mai departe, ci se privim numai în jurul nostru, ca se aflăm, cum se ridică până la o vreme, fii ómenilor nostri din clasa poporului de rând, ai căror părinți cercetéză regulat biserica, ținând la datinele religioase și crescând și pe fiii lor în acelea, ear' de altă parte se aflăm, cum deced în zilele noastre, chiar în a doua sau a treia generațiune mulți dintré fiii și nepoții fruntașilor nostri cari nu cercetéză regulat biserica, numai pentru-că în acesti tineri nu s'a înrădăcinat destul de tare încă din casa părintescă simțul religios, anghira care se'i scutească de feliuritele ispite, ca se nu devină ca frunza espusă vânturilor.

Dacă vom considera, domnilor, că la alte popóre se ivesc mai rar asemenea simptome triste, vom înțelege ușor, pentru-ce se intereséză atât de mult de biserică intelgența acelor popóre, începând de la cea mai înaltă aristocrație, pentru-ce cultivă aceea în măsură așa de mare simțul religios în fii ei, și pentru-ce cultivă așa de bine terenul bisericesc, mai înființând și feliurite reuniuni pentru potențarea simțului religios, măcar că ele mai au și alte terene de dezvoltare.

Acestea și alte asemenea experiențe ne conving, domnilor, că ori-cât de învățați și de luminați ne-am crede unii ori alții, tot avem atât de mare lipsă de manifestarea simțului religios și prin mai regulată cercetare a bisericeii și prin împlinirea datorințelor religioase prescrise de biserică, ca și cei mai puțin învățați, căci prin cercetarea mai regulată a bisericeii, ne apropiem tot mai mult de Dumnezeu și de darurile lui, indigítându-ne și ajuto-rându-ne la cele bune și folositóre și ferindu-ne de cele rele și păgubitóre.

Din acestea rezultă, domnilor, că dacă dorim, ca biserica se ne fie și noué și urmașilor nostri același scut și adăpost, același înger păzitoriu care fu și fericíților nostri părinți, atunci și din privința multor curente periculoase

ce o amenință se conlucrăm și noi din tóte puterile la alipirea tuturor alor nostri tot mai mult de ea, manifestând aceea alipire și prin regulată cercetare și prin împlinirea datorințelor religioase, precum făceau și fericíții nostri părinți.

De cumva vi-s'ar păré însă, domnilor, că starea trebilor bisericesti în unele părți ar mai lăsa de dorit, atunci noi toți se conlucrăm la realizarea acelor dorințe, pentru-ca biserica se și póte împlini sublima ei misiune tot cu mai mult succes.

Spre scopul acesta se stărâim, domnilor, ca bisericile și școlile noastre se fie bine îngrijite, se stărâim, ca în oficii bisericesti și școlare se ajungă numai bărbați vrednici, ear' nu de aceia cari se recomandă numai prin vorbe umflate, bărbați cari nu se mulțămesc că au cutare învățătură, dar' cari știu și valoarea aceea învățătură în folosul poporului, bărbați iubitori de biserică, căci cei-ce iubesc biserica iubesc și poporul.

De asemenea se stărâim, și se și pretindem, domnilor, ca preoții, profesorii și învățătorii nostri, cari trăiesc de la biserică, ca educători ai poporului și ai tinerimei noastre, pe lângă celelalte învățăături se cultive cu străduință dragostea evanghelică, tare slăbită în unele părți în detrimentul bisericeii și al școlei; se premergă poporului și tinerimei cu exemple bune în tóte privințele și așa și în cercetarea mai regulată a bisericeii, intru a cânta și ceti, ba a și predica cuvântul lui Dumnezeu cum fac acesta și preoții și profesorii altor confesiuni, căci prin acesta se potențéză simțul religios în popor și tinerime, se potențéză alipirea de biserică, stéua conducétóre și luminátóre în cărările cele întunecóse ale vieții.

Numai urmând așa, domnilor, ne vom achita de marea datorință la care ne-am angajat când am primit sarcina de conlucrători în viaa domnului, numai lucrând așa se va paraliza și îngrijitorii simptom atins mai na-ante și se vor întări tot mai mult așezămintele noastre bisericesti și ne vor fi și noué și urmașilor nostri același scut puternic, care fu și fericíților nostri părinți.

În convingerea, că și Dvóstré, domnilor, veți binevoi a apreția acestea cu aceeași dragoste cu care vi-le adresez eu, declar sesiunea sinodului nostru arhidiececan ordinar pe anul 1905 de deschisă.

Sedința primă.

Raport special.

Sibiu, 8 Maiu n.

Eri, 7 Maiu n. s'a făcut, cu obicinuita solemnitate, deschiderea sesiunii din acest an a sinodului arhidiececan. După serviciul divin împreunat cu chemarea Duhului sfânt, oficiat în biserică parochială din suburbiul josefin prin Esc. Sa Înaltpreasântitului archiepiscop și metropolit Ioan, asistat de protosincelul Dr. E. R. Roșca, director seminarial, protopreab D. Moldovan (S'ghizóra), N. Ivan asesor consistorial, Dr. I. Stroia (Seliște) și de diaconul D. Câmpian, arhivariu consistorial, — deputați s'au întrunit în sala mare a seminarului, unde în scurt timp sosind și Esc. Sa, încunjurat de număróasă suită, și primit cu generale „Trăiască!”, a deschis sinodul prin vorbirea publicată în fruntea numărului de față al ziarului nostru.

După încetarea ovațiunilor cu cari frumoasă și părintescă vorbire a fost primită din partea deputaților, Esc. Sa chiamă în biroul provisor pe deputații M. Voilean și Dr. M. Cristea din cler și Dr. G. Proca, L. Tritean, Dr. N. Comșa și Dr. V. Moldovan dintré mireni.

Se dă apoi cetire apelului nominal și se constată că sunt prezenți 35 deputați.

După acestea ședința se suspende pe cinci minute pentru consultare în privința alegerii biroului definitiv și a comisiunilor. După redeschidere deputatul Ivan propune și sinodul alege în birou pe membrii chiamiți de Esc. Sa în biroul provisor, dintré cari apoi Esc. Sa numește notariu general pe M. Voilean.

U méză alegerea comisiunilor și în fine prezentarea mai multor rapórte consistoriale, cari se distribuie comisiunilor respective.

Eshauriată prin acestea ordina de zi, ședința se încheie la 12 ore, anunțându-se proxima pe Marți (máne) la 10 ore p. m.

După ședința deputații s'au prezentat corporativ la Esc. Sa spre a-i face vizită de reverință.

De la dieta țerii.

Discuția asupra proiectului de adresă s'a început în ședința de azi a dietei ungare. Motivarea adresei a făcut-o în numele coaliției contele *Hyányi-Teodor*, ear' din partea partidului liberal a vorbit *Nagy-Ferenc*, care a aprobat multe din cele cuprinse în adresă, dar' totuși nu o votéză, pentru-că e de prisos. *Coróna* e deosebit de bine informată, și le știe tóte câte sunt trecute în adresă. A vorbit apoi *Kossuth* accentuând necesitatea de a fi trimisă Monarchului adresa. În urmă a vorbit în numele Croaților fostul ministru *Tomasici*, cetind o declarațiune, care n'a fost pe placul Magiarilor. În declarațiune se accentuează dragostea *beii croate* și îndreptățirea de a pretinde Croația, că dacă la trupele din Ungaria se introduce limba magiară ca limbă de comandă, la cele din Croația se va introduce limba croată. Vom publica declarația în întregime. A mai vorbit *Daranyi Ignatz* pentru adresă, și cu acesta prima zi de muncă serioasă a dietei actuale s'a încheiat în pace.

Ziua a doua, Vineri, a fost furtunosă. A vorbit *Issekutz*, polemizând cu Croații, contele *Zichy Aladar* pentru adresă, apoi contele *Tisza*, ministrul-president, pe care cei din opoziție nu voiau să l'asculte. Cu mare greutate și-a putut încheia vorbirea. A luat în urmă cuvântul deputatul român *Dr. Teodor Mihalyi*, și după o scurtă motivare a cetit proiectul de adresă pe care clubul deputaților naționalisti din dietă îl supun discuției parlamentare. Adresa e subscrisă de toți deputații naționalisti români, opt la număr, apoi de Slovacul *Dr. Hodzsa* și de Sêrbul *Dr. Pavlovici*. O vom publica în întregime, împreună cu vorbirea deputatului *Mihalyi*. La adresa naționalistilor vor vorbi încă trei deputați români și deputatul slovac *Dr. Hodzsa*.

Sâmbătă s'a continuat discuția asupra adresei. A vorbit *Babó Mihály*, contele *Tisza* și apoi baronul *Bánffy*, promițând că coaliția va face altă lege școlară mai bună de cât a lui *Berzeviczy*, fie că le place ori nu le place naționalităților. A vorbit în urmă

baronul *Daniel Ernő* și contele *Károlyi Sándor*, apoi *Molecz Daniel*.

Discuția se continuă astăzi, Luni, și va ține săptămâna înțregă.

Credințele religioase.

Francesul *Gustave Le Bon* a scris un studiu despre rolul credințelor religioase în evoluția civilizațiilor, din care dăm și cetitorilor noștri următoarele părți interesante:

„Intră ideile care conduc popoarele și cari sunt ca un far, ideile religioase au jucat un rol fundamental.

Credințele religioase au fost elementul esențial al vieții popoarelor și prin urmare al istoriei lor. O ideală religioasă nouă naște o civilizație nouă. În toate timpurile ce le-a apucat neamul omenesc, cestiunile religioase au avut precădere.

Din zorile timpurilor istorice toate instituțiile politice și sociale au fost întemeiate pe credințe religioase, și pe scena lumii zeii sau zeul purtă rolul de frunte.

În afară de amor, care și el e asemenea o religie puternică, dar personală și trecătoare, numai credințele religioase pot lucra adânc asupra caracterului.

Cuceririle Arabilor, cruciatele Spaniei sub învaziune, Anglia în restimpul puritanismului doctrinal, Franca noapții Stului Bartolomeu și revoluția cea mare cu războiele ei, ne arată ce poate un popor fanatic de o ideală religioasă, care-l hipnotizează permanent și-l transformă adânc constituția mentală.

Fără îndoială, omul a creat zeii, dar după ce i-a creat, zeii au pus stăpânire pe el. Dar zeii nu sunt fiii temerii, cum vrea Lucretius, ci ai speranței.

Iată de ce influința lor asupra omenimii va fi cât lumea.

Ce deosebeste religia de filosofie, e că această nu e un isvor de fericire, pe cât de dător de fericire e credința religioasă.

Nici o filosofie n'a revărsat atâta fericire pe lume, cât religia.

Umorarea, dacă nu ținta chiar, a tuturor religiilor, e de a stabili stări sufletesti.

Dar din stările sufletesti, ce le determinează cele, unele învolvă în sine fericirea, altele nu.

Sunt puține circumstanțe esteriore și mai multe ce atîrnă de noi, cari ne determinează fericirea. Martirii, sfinții părinți de odinioară, de sigur se considerau mai fericiți pe rugul ce îi ardea, de cât gealul care îi trînea.

Totul e subiectiv. Sărmanul cantonier, care împacă liniștit o bucată de pâine frecată cu unturoiu, probabil e mai mulțumit de ea decât un milionar.

Evoluția civilizației, din nenorocire a creat pentru omul modern o mulțime de trebuințe, fără a-i fi procurat în același timp și mijloc de satisfacere. De aci nemulțumirile omului.

Fără îndoială, civilizația noastră e mama progresului, dar ea e și mama socializmului și a anarhiei, aceste doctrine ale vulgului disperat, care nu se întemeiază pe nici o credință. Comparați pe un european

cu un oriental; unul în veci neliniștit, nemulțumit de sârteea sa, celalalt mulțumit cu sârteea sa. Prin ce diferă ei dacă nu prin stările lor sufletesti numai? Ai transformat un popor când ai transformat modul lui de a concepe lucrurile, prin un mare modul lui de gândire și de acțiune.

Una din marile greșeli ale timpului modern e a crede că sufletul omului nu poate găsi fericirea de cât în lucrurile din afară de el. Fericirea, din contră, e în noi înșine, și noi o creăm. După ce am distrus idealul bătrânilor noștri, acum băgăm de seamă că nu putem trăi fără de el și căutăm secretul înlocuirii lui.

Adevărații binefăcători ai omenimii sunt acei bărbați, acei magicieni puternici creatori de ideale, cari apar câte odată pe orizontul omenimei.

Peste torentul depărtatelor aparențe, unica preocupare a lumii de azi, ei au evocat chimere fermecătoare dar puternice, cari ascund omului destinul său sombru și i-au creat așluri de visuri și speranțe.

Imensă e puterea credinței religioase. Singur numai ea e în stare să dea unui popor o comunitate de interese, un fond de sentimente și idei. Un popor subjugat de ideea sa religioasă nu schimbă prin această constituția sa mentală, dar toate facultățile sale se dirij spre unul și același scop: triumful credinței sale, și prin acest unic fapt puterea lui devine formidabilă.

În aceste epoce de credință îndeplinesc popoarele isprăvile cele mai prodigioase ale istoriei lor, răsărnă și crează imperii. Astfel s'a întâmplat că câteva triburi arabe. Uniți în „cugete și simțiri“ de Mahomet, au cucerit în câțiva ani națiuni ce cu puțini ani mai înainte nici nu auziseră de numele lor.

Nu e calitatea credinței ce trebuie să o considerăm, dar gradul de influință ce o exercită asupra sufletului unui popor. Că zeul invocat se chiamă Moloch sau altmîntrelea, e indiferent.

Spiritul religios a jucat deci un rol politic de frunte în existența popoarelor, pentru că lucrează direct asupra caracterului lor.

Dar și atunci când credințele religioase sunt atotputernice, caracterul național se recunoaște după manifestările ce le provoacă. N'avem de cât să ne uităm la credința creștină în Anglia, Spania și Franca. Ce diferențe! Reformația ar fi fost oare posibilă în Spania? Anglia suferit'ar fi oare să se supună Inquisiției? La popoare cari au adoptat reformația nu vedem noi oare caracterele lor fundamentale făcându-și drum, străbătând prin orice pedecă? Cu tot hipnotismul religioasă, trăsăturile speciale ale mentalității lor, independența, energia, puterea de a rezona și de a nu se supune orbește unui stăpân, — s'au menținut aproape intacte.

Istoria politică, artistică și literară a popoarelor e fiica credințelor lor religioase, dar aceste credințe, modificând caracterul, la rândul lor sunt și ele modificate de caracterul unui popor.

În seamă, că religinea sa și obiceiurile sale sunt hulle din toate părțile. Nu e mirare deci, că își încordă toate puterile, ca să înfrângă lanțurile sclăviei și să-și elupte independența.

Luptele fraților Macavei as'gură libertatea poporului, care câștigă în ei regi naționali vrednici. Certele interne însă și ajutorul străin restornă tinăra dinastie și poporul orfan își pierde independența câștigată cu mult sânga. Și-o pierde pentru todeauna și devenind tributar și supus imperiului roman, este înghițit de acesta. Ajuns în mâinile puternice ale Romei, micul popor nici mișca nu se poate. Singurul său refugiu era religinea, cu cărțile ei sfinte, cari promiteau un viitor strălucit și glorios. Cărturarii, preoții, poporul întreg vedea starea umilită în care se afla, și cetind psalmii și ce scriseseră profetii, ca nici-când altădată, așteptau toți în acest timp de liniște universală pe acela, care e chemat să-i scotească din miseria lor seculară. Ura de străini și de tot ce era străin îi întărea numai în iubirea obiceiurilor și instituțiilor naționale. Acest popor resistent nu se lasă sedus de idololatrie, nu de politeism, nu de filosofie, nu de nimic ce nu era de la el și al lui. Nu primia nici chiar cul-

Caracterele și credințele religioase sunt făuritoare destinului popoarelor.

Caracterul, în elementele sale fundamentale, e invariabil, și tocmai pentru-că el nu variază, în istoria unui popor își păstrează o unitate. Credințele o pot varia, și tocmai pentru că ele variază, istoria înregistrează atâtea cataclisme.

Cea mai ușoră schimbare în starea de credință a unui popor are în mod forțat ca consecință o serie de transformări în esistența sa. Astfel, în Franca omenii din secolul XVIII au fost foarte deosebiți de cei din secolul XVII. Și care e originea acestei schimbări? Pur și simplu, faptul, că dintr'un secol în altul spiritual a trecut de la teologie la știință, a opus tradițiunii rezonul, adevărului revelat, adevărul observat.

Prin această simplă schimbare aspectul unui secol s'a schimbat cu totul, și dacă am vrea să ne dăm silința, urmărind desăsurarea evenimentelor, am vedea că și revoluțiunea cea mare de la 1789, cu consecințele ei, au fost consecințe ale evoluției ideilor religioase.

Și dacă vedem azi societatea noastră elatinându-se pe bazele ei, cauza e că toate instituțiile ei sunt atinse în fundamentele lor. Credințele dător de forțe le-am pierdut în mare parte. Când le vom fi pierdut cu totul, golul sufletesc se va umple de o altă ideală și o civilizație nouă. O nouă credință va desamorți omenimii modernă.

De la sate.

Sfințirea școlii din Bonțida.

4 Mai n.

Praznic mare, serbare mândră a fost Marți a treia zi de Paști în satul Bonțida! Domni și țărani, preoți și dascăli, studenți și elevi se adunară, ca să fie părtași înălțătoarei serbări! Însoțirea generală mână pe Români să asculte eară și eară ruga sfântă, ce se înalță de atâtea-ori pe altarul multelor noastre șole populare, înălțate din munca și truda românească!...

Cu evlavie profundă ascultă marea de lume românească serviciul divin oficiat în biserică de asesorul consistorial dl. *Miron E. Cristea* asistat de protopopul Roșescu, preotul Hango și alți cinci preoți!

După serviciu se formeză un conduct impunător! Preoții cu crucea în frunte, ear' poporul după ei! Ajunși la școlă, la școlă cea mândră, care trada vrednicia celor-ae au ridicat-o, se începu serviciul pentru sfințire. După terminarea lui, domnul asesor ținu o cuvântare strălucită. Era împreunătoriu tabloul. Țărani cu smerenie vădită și cu evlavie sfântă ascultă vorbele părintesti ale cuvântătorului. Sorele ardea grozav, cu toate acestea ei nu se chintea, ci ascultau aștinți. Deolată fețele țăranilor se umplură de lacrimi. Toți plângeau, bătrâni și tineri. Era momentul, când cuvântătorul își povestea povestea trecutului său: „Și eu sunt fiu de țăren — zicea vorbitorul — părinții mei încă

sunt omeni săraci, dar' cu toate acestea m'au trimis la școle pentru-ca să-mi ajung scopul după care râmiam. Mi-aduc aminte, cum repeta tatăl meu adeseori: „Numai până atunci asi vrea să trăiesc, până când oiu putea mânca o precură sfințită de fiul meu“. Dumnezeu a ascultat glasul părintelui meu, pentru-că el din toată inima a voit să lumineze pe fiul său și astăzi iată-mă preot!...

Voi, părinților, iubiți și voi pe fii vostri, dați-le la școlă și faceți din ei fii vrednici ai bisericii și ai neamului românesc! S'au dus timpurile cele vechi, când părintele putea zice: „Dapoi cum am trăit eu, o trăi și fiu men“. Astăzi omul fără carte, nu mai poate trăi, el e totdeauna de pagubă, pe când cel care știe scrie și ceti este totdeauna învingător din valurile turburate ale vieții. Ear' mai prsus da toate învățați și vă convingeți, iubiiții mei, că dolcea noastră limbă românească și legea noastră străveche numai prin școlă se poate susține..."

În astfel de termini își ținu dl asesor magistrala sa cuvântare.

După sfințire a urmat banquetul, la care s'au ținut mai multe toaste.

Domnul asesor a toastat pentru înălțarea sfinției Sa Metropolitul *Ioan Metianu*.

Protopopul Roșescu pentru dl asesor. S'a toastat apoi pentru bravul preot al comunei Bonțida: *Cupșa*, care chiar cu jerfe din a-vearea proprie a contribuit la ridicarea mândrei școlă.

Preotul Hango își goli păharul în sănătatea protopopului Roșescu.

Rogosantul în drept A. Juga a toastat pentru învățători, ear' scriitorii acestor rânduri a vorbit în numele tinerimei universitare din Cluj.

Sera s'a aranjat o producțiune cu succes splendid. Învățătorul local *Nicolae Hameș* arată, că și a priceput chemarea și că a înțeles însemnătatea momentului. Ca conducător al corului a dovedit o deosebită pricepere. Rolurile principale în piesele teatrale „Implește, despletește“ (A. I. x) și „Cinel-Cinel“ (Alexandri) le-a jucat însuși cu o îndemănare uimitoare.

Laudă și onore bravilor Români din Bonțida!

V. Nișescu.

Revista esternă

Răsboiul din Asia. Privit'u la forțele combatante de pe câmpul de războiu din Mandjuria „Daily Telegraph“ (Londra) are raport în Tokio, că în zilele trecute au plecat mulțime de trupe auxiliare pe câmpul de războiu, spre a suplini pierderile îndurate în luptele de la Mueden.

Ear' „Russkij Viedomosti“ (Petersburg) raportează că oștea lui L'inevici constă din 335.000 de omeni. În luptele de la Mueden oștea rusă scăzuse de la 350.000 la 200.000, mai târziu i-au sosit însă lui L'inovici patru corpuri de armată, două brigade de vânători, diviziuni de cazaci caucaziani și șese baterii de artilerie de munte: în total 65.000. La acestia vin a se aduga 60.000 de rezervisti

nică ajunge și străbate din Iudeia peste Samaria până la marginile Galileei? Cine este el de atrage mulțimea setosă de cuvântul lui? El nu este Ilie, precum însuși mărturisește preoților (Io. I. 21) și totuși îndrăznește a vesti apropierea împărăției ceriuri? Cum cutază acest om simplu, îmbrăcat în pele de cămilă, să sbicie învățății lui Israel? „Pai de viperă! cine v'a prevenit, ca să fugiți de mânia ce va să fie? Deci faceți fructe vrednice de pocăință“, căci „Cel-ce vine după mine este mai puternic de cât mine“. (Mt. III. 7).

Ioan Botezătoriu prin îndrăsnia și simplitatea sa punea în umire întreg poporul, ear' învățătorii le causa multe gânduri. În jurul său din zi în zi crește mulțimea, care primește învățăturile și botezul său, ca apoi mai târziu unii să devină cei mai înfalțurați învățăcei ai seii și ai Mântuitorului. În șirul acestora primul loc îl ia *Ioan evangelistul* și cei doi frați, *Andreiu* și *Simon*, mai la urmă toți trei zecești apostoli ai Domnului. Ei, deși omeni simpli, n'au fost scuții de speranțele neșmului lor și mai ales *Simon*, care era de la natura mai vehament, vedea viitorul apropiat ca o eră de aur pentru națiunea sa. Născut în Betsaida (Io. I. 44) în

FOIȘORĂ

Vieta și activitatea sf. apostol Petru.

(După sf. scriptură).

De Ioan Stanciu.

Motto: „Iată eu trimit la voi profeți și înțelepți și cărturari; și pe unii dintrînșii veți ucide, și i veți răstigni; și pe unii dintrînșii veți biciui în sinagogele voștre, și i veți gonf din cetate în cetate.“ (Mt. XXIII, 34).

Poporul ales, care odinioară își avea regii seii glorioși, cari puneau în respect popoarele barbare învecinate, și cu instituții culturale ridicau vaza imperiului iudaic, după prinderea babilonică devine subjugat, când de un popor idololatr, când de altul. De sub Persi și Mezi ajunge sub Macedoneni, a căror rege viteaz, Alexandru cel Mare, însăntăză cu oștea sa până în Ierusalim. După morțea acestuia scărpa pe un moment din starea rușinosă, ca cu stăf mai tare se simtă batjocura Egiptenilor și mai la urmă a Sirienilor. Acest popor singur monoteist, în-cunguriat ca o insulă de marea păgânismului, șuferia foarte mult. El vede, că nu e băgat

10.000 de fosti rănitii în luptele de până...

NOUȚĂȚI

Sărbătorile Invierii în Viena. La...

Reuniunea femeilor române în Sibiu...

Nicolae Neamțu, diacon, învățător...

Ved. Sofia Cothigel n. Dandea...

Cu adâncă durere aducem la cunoștința...

proprietatea lacului Genezarat, se ocupa ca...

mână și cultura poporului român, membră...

Nou protopop militar. Ni-se comunica...

Arhitect român în Viena. Primum...

Fișpan substituit la Făgăraș. Monitorul...

Post de notariu Sub nr. 1809 protopretorial...

Opreliștea esportului nutrețurilor. În ministerul...

Dr. Teodor V. Făcășanu, redactorul...

Dșora Valeria Opreș, fiica directorului...

Coincidență tragică. Prințul Trubețkoj...

Nebunit din cauza copilului George Haan...

Ars de viu împreună cu oile sale. La măriștea...

Șovinist și în clipa morții. În Sân-tana...

Educație modernă! Emil Dudaș, fiul primariului...

Accident tragic în minele de la Vulcan. Ioan Marun...

Știri mărunte. În Lorido (statul Texas în America)...

Că doilea se recomanda Elisaveta Res-pop...

Școlile de viță de vie și seceta. În urma secetei...

24 ore (zi și noapte) au dat zilnic aproape 3...

PARTEA LITERARĂ.

Noțiuni de cronologie.

Un manuscript vechiu. Com. de George Tulbure.

Poporele greci din deschilinitele ru-brice...

Romanii la început au avut numai 10 luni...

La aceste 12 luni tot la al 3 a au sa mei...

Calendar table with columns for months and dates.

in fiecare luna erau 3 zile mai in-samnate...

§ 7. Calendarul Roman.

Detailed Roman calendar table showing months, days, and festivals.

(Va urma.)

Nr. 319 1905

[102] 2-3

Concurs

In conformitate cu rezoluțiunea consistorială nr. 2334 Bis. a c. pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroh Iosif Dragotel din Orăștiara-de-jos, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din cele fasonate în c. 1 B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile concursuale conform normelor în vigoare până la termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial, având concurenții a se prezenta în biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare pentru a se face cunoscuți înaintea poporului.

Orăștie, 12 April 1905.

Oficiu protopresbiterial gr. or. tractual în conțelegere cu comit. parohial concernent.

Vasile Domșa, prot.

Nr. 126 1905.

[106] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia Rapoltul-mic, protopresbiteratul Deva, se scrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în c. 1 B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții au a-și așterne cererile concursuale instruite conform normelor din vigoare în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiterial și a se prezenta în vre o Duminică sau sârbătoare în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Deva, 5/18 April 1905.

Oficiu protopresbiterial gr. or. rom. al Devei, în conțelegere cu comitetul parohial.

George Romanul protopresbiter.

Au apărut în Tipografia arhidieceșană:

Noul abecedar de Dr. Petru Șpan Prețul e 40 fileri.

Călăuza noului abecedar De acelaș. — Prețul 20 fileri.

Se pot procura de la Librăria arhidieceșană.

Atelierul de croitorie

Ioan Părău

Sibiu, strada Poplăcii nr. 21.

In acest atelier se confecționează tot felul de vestminte bărbațești, jachete pentru dame, și = reverenți = Asemenea se primesc spre executare reparaturile. Lucru trainic.

Avis domnilor învățatori!

De la Librăria arhidieceșană se pot procura Tabelele de întuițiune Hölzel, adecă cele patru anotimpuri și casa țărănească, serie completă 33 cor., singuratică 6.60 cor. plus porto 92 fileri.

Pretutindeni, chiar la țară, se caută persoane onorabile și esperte, capabile de a se ocupa cu vânzarea unui articol foarte avantajos și lesne de plasat. Capital nu e necesar. Mari beneficii de realizat! Ori cine pôte să se ocupe chiar și în mod accesoric. Condiții excepționale și salariu fix câteva sute de corone pe lună, în cas de activitate urmată cu succes. (73) 10-10 A se scrie sub A 78 la ziar.

Struguri de masă

in nenumărate sorte alese, curățenia soiului se garantează, apoi cea mai bună colecție de

frunzișuri

tote nobilitări de prima calitate, lifereză

Prima plantație pentru nobilitarea viței de pe Târnave

Proprietariu: Fr. Caspari Mediaș (Medgyes, (84 b) 7) (Transilvania).

Lista prețurilor ilustrată gratis și franco.

Efectuarea se face în 24 zile.

Icone sfinte pentru Iconostase

pictate pe tinichea, mărimea 26/32 cm.

Grupa I.

Sf. George, Sf. Ilie, Cuvioșa Paraschiva, Sf. Dumitru, Sf. Erarch Nicolae.

Prețul: simple 6-50, fine 10, f. fine 13-50 cor.

Grupa II.

Botezul Domnului, SS. Apostoli Petru și Pavel, Constantin și Elena, SS. Arch. Mihail și Gavriil.

Prețul: simple 7, fine 10, forte fine 14 cor.

Grupa III.

Tăierea împrejur, Intimpinarea Domnului, Erarhii Vasile, Grigorie și Ioan, Intrarea în Ierusalim, Invierea Domnului, Înălțarea Domnului, Dumineca tuturor sfinților, Nașterea sfântului Ioan Botezătoriu, Schimbarea la față, Adormirea Maicei Domnului, Nașterea Maicei Domnului, Nașterea Domnului.

Prețul: simple 9-50, fine 13-50, f. fine 19 cor.

Librăria arhidieceșană.

Piানেle Bösendorfer

stau și acum la locul prim, „afară de concurs“, și sunt în deoște recunoscute ca cele mai bune pian, atât pentru saloane, cât și pentru sale de concert. In Austro-Ungaria sunt neintrecute. Dovada cea mai eclatantă o dau programele tuturor pianistilor renumiți, cari în Budapesta, Graz, Praga, Viena etc., concertează exclusiv cu pian Bösendorfer.

Sunetul ales și puternic, de un farmec neasemănat, și minunatul mod cum se cântă la aceste pian, procură cântătorului plăcerea de a presta neimpedecat ceea-ce pôte.

Bösendorfer a făcut școlă. Cu mult zel și iscusință i-a urmat

Francisc Wirth, constructor de pian reg. grecesc de curte.

Renumele bine întemeiat al acestei firme solide (fondată în 1804) asigură cumpărătorului deplină și durabilă mulțămire. Mignon 470 fl., pian scurtat (Stutzflügel) 500 fl. Eminentul fabricat al lui Proksch: pian cu registru mnt 420 fl., mignon 500 fl.

Piানেle bune Hölzl & Heitzmann de la 320-380 fl.

De la firme mai noue se află în deposit instrumente dragute cu 250, 280 și 320 fl.; asemenea pianine cu registru mut (Stummzug), așa-numite „Harfen-Piানino“. (O invenție binefăcătoare pentru împrejurimea celui ce învață.)

Piানেle berlineze de prima calitate.

Harmoniu pentru școle și casă Mannborg-Lipsca cu 100 fl. și 230 fl.

Inchiriare de instrumente cu prețuri eține.

Primul deposit transilvan de pian și harmoniuri

Victor de Heldenberg

Sibiu (Nagyszeben), strada cisanădiei nr. 9, etajul 1.

Am onőrea a face cunoscut onoratalui public, că în 1 April st. n. a. c.

am deschis un

atelier de încălțăminte

în strada poplăcii nr. 3,

în care lucrez tot felul de încălțăminte. de la cea mai simplă până la cea mai fină, cum și reparaturile, pe lângă prețuri convenabile.

Absolvând mai multe cursuri de specialitate și având ocaziune a face o practică de mai mulți ani în diferite ateliere mai însemnate atât de aici, cât și din alte orașuri mai mari ale Ungariei, mă află în plăcută poziție de a corăspunde tuturor pretențiilor lor privitoare la bransa mea.

Asigurând on. public de un serviciu deplin satisfăcător îl rog totodată pentru binevoitorul seu sprigin.

Sibiu, 1 April n. 1905.

Cu totă stima

George Săsărman

măestru pantofar.

[78] 6-10

Cruce sau stea duplă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

da împrejurării, că vechi de 20 ani.

aparatură acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralg, pedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătăie de inimă, sg. de inimă, asma, auzul greu, sgărăciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, receală la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația nereg. a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prefălesc cu mulțămire ființa mea și ori-cine pôte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile va vindecă i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a prolatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e pe se confundea cu aparatul „Volta“ deoarece „Căsuța-Volta“ atât în Germania cât și în Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut și cercetat. Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă în dec.

Prețul aparatului mare e cor. 6.— Prețul aparatului mic e cor. 4. folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Expeditie din centru și locul de vândare pentru țără și străinătate e

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 4 colțul straua Kálma

In préjma esamenelor!

In préjma esamenelor!

Serisori de examen (propise)

pentru scrierea română, germână și dictando tipărite în Tipografia arhidieceșană, în colóre venății, pe hârtie forte fină, mărime 24/31 cm

Prețul: de bucată 2 fil.; 100 bucăți 130 cor. și porto postal Comandele din afară se eșcută imediat.

Librăria tipografiei arhidieceșane

Pentru pacienții de stomach!

Tutorul cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomacului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un trau neregulat și au contras bóle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgărăciuri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach li-se recomăndă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt do probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură turburările de mistuire și influințează puternic asupra noiei formări de sânge sănetos.

Prin întrebuintarea regulată a vinului de burueni bólele de stomach vor fi curate în in formare. Să nu întârzie nime dar' a-l folosi încă de cu vreme. Simptome ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni.

Constipațiile cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, cătăie de inimă, insomnie, precum și conglomerarea sângelui în ficat și plină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delătură iute cu vinul de burueni. Vinul de burueni delătură mistuirea grea și depărtează prin un scaun ușor materii stricute din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciuniile sunt de obicei urmările unor mistuiri rele a formării insuficiente de sânge și a stării bolnăviciose a ficatului. Lipsa apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdue (insomnie) consumă adeseori înțelul cu înțelul multe persoane. Vinul de burueni delătură puterea trau un nou și prospăt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajută mistuirea și truirea, u urază formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmăză și eșcitate și crează nouă voce de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțămire dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vëndare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu: Turmășor, Săligte, Ocna, Slănic, Șeica-mare, Nocrich, Avrig, Tâlmăciu, Boița, Cărnădie, Poplăci, Gurărulei, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrifăleu, Sebeșul-său, Vinul-de-jos, Data, Spring, Vingard, Ohaba, Beineu, Mihali, Teiuș, Blaj, Pănade, Tapu, Măgurele, Blăjeș, Săn-Mărtin, Ibașfalău, Basma, Agnita, Cincu-mare, Bohot, Făgăraș, Belean, Căpâlna, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hațeg, Luncași, Puj, Ohaba, Pondreș, A. Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în localitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări!

Să se ceră anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sânt: Vin de Măgurele 50,0, Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Aniş, Rădăcină „Helen“, iarba ferului americană, Rădăcina „Entia“, „Kalmus“ a 10,0. Tóte aceste se amestecă un. dem. [11] 16-